

TRIBUTE TO UKRAINIAN VOICE

Tribute to Ukrainian Voice

■ This tribute to *Ukrainian Voice*, its Editors, Staff, Board Members, Contributors and Readers past and present is filled with pride and sadness. Pride in that our founding first wave of immigrants largely from Galicia, then under Hapsburg domination, within two decades of arriving in Canada started publishing a national newspaper in 1910! Incredible!

The choice of its name was interesting and full of meaning but not from our perspective as it seems rather unimaginative. However they understood that their fellow immigrants were calling themselves anything BUT Ukrainian! They identified as Galicians, Bukovinians, Ruthenians and Rusyns.

Most pioneers did not identify as Ukrainians or Orthodox. That is exactly why the name was chosen, to forge and unify our ethnic identity as Ukrainians and our spiritual home as the Orthodox faith! The founders wanted to present a perspective that was Canadian based and free from foreign influence that would be uniquely Ukrainian Canadian.

They went ever further to be critical

of 'foreign' clergy from taking our immigrants into their fold and stake the claim, as my beloved Grandfather Mykola Zubrak of Oakburn MB told me many times, "How can you call yourself Ukrainian and not be Orthodox!"

One of the first editors of *Ukrainian Voice*, Fr. Kudryk, became ordained and led this charge very effectively attracting supporters to our cause that founded St. Petro Mohyla Institute (Saskatoon) in 1916/17; then M. Hrushewsky (historian, writer, statesman 1886-1934) Institute later becoming St. John's Institute (Edmonton) and our Ukrainian Greek Orthodox Church of Canada in 1918.

The founders of *Ukrainian Voice* were also the founders of our Church. They continued organizing the Ukrainian Women's Association of Canada in 1926, as a female organization working with the Brotherhood, and the Ukrainian Self Reliance League in 1927 as a coordinating body, then the first Ukrainian youth organization СУМК/УОУ in Canada in 1931 and finally the Brotherhood became the Uk-

rainian Self Reliance Association USRA/TYC in 1937. In 1936 the Ukrainian Women's Association of Canada established the Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon that was the first Ukrainian Museum in Canada.

Within 50 years of arrival, all of these organizations and institutions had been created and were functioning. All because of the spark, the leaven that was *Ukrainian Voice!* What an amazing testimony to the message and how their ideas resonated with those pioneers and subsequent second wave of immigrants from Ukraine.

However, in our current digital age, many newspapers have succumbed due to declining readers as the younger generations turn to internet based

platforms that are open to readers around our globe as they are more interactive, environmentally friendly and visually more appealing including video clips.

The question is do we have the drive, the imagination, the commitment and a message to offer that would resonate? If so, then perhaps an electronic version of *Ukrainian Voice* may become a reality and like the phoenix will rise from the ashes! I hope and pray that this becomes a reality. If not now, then when? If not me, then who? Who is ready to join this effort?

—Peter M. Kondra
MSc, MD, FRCPC
President USRL Canada

From the children of
Георгія і Марії Гарас
(Ендевер Саск)

Congratulations to the *Ukrainian Voice* on
108 years of outstanding commitment and
service to the Ukrainian-Canadian community
and for enriching our lives and the lives of thousands of others.

Андрій, Анна, Олеся, Василь,
Норман, Антоній і Едвард

Тарас Шевченко-Душа України

■ В неділю, 11 березня 2018 р., в приміщенні Дому Української Молоді в Едмонтоні, Альберта відбувся концерт в поклоні Тарасові Шевченку. Концерт влаштований заходами Конгресу Українців Канади (відділ Едмонтон) при співпраці Українського Музичного Товариства Альберти. Ця співпраця Товариства з Конгресом триває чимало літ, а концерт шевченківський що року проходить під новим гаслом. Цього року гасло під назвою: ТАРАС ШЕВЧЕНКО-ДУША УКРАЇНИ.

Про те що Тарас дійсно душа України, в найближчому до нас часі показали події в Україні. Це таки Шевченко першим з'явився на Майдані в Києві в листопаді 2013 року. Майданівці були свідомі того що це він, Тарас, надає їм духовного надхнення до боротьби за правду, за волю та за всі цінності за яких і він боровся. Тому від самого початку Революції Гідності, його портрет обвитий рушником вишиваним містився на сцені Майдану, а його нескорений дух весь час там панував.

Ось що сказав Богдан Тихолоз-український літературознавець і викладач Львівського національного університету ім. Івана Франка: "...це він перший вийшов на Майдан—іще тоді, коли там нікого не було. Коли й самого Майдану не було. Він, власне, й створив наш Майдан—революційний, буремний, перманентний.... Він першим став на цьому Майдані, випроставшись на повен зріст, із гордо піднятою головою й огнем в очах. Він став першим українцем і першим європейцем." А далі, "Шевченкове слово зазвучало з новою силою та переконливістю, ...Здається,—сьогодні Шевченко нарешилі повернувся. Утім, він нікуди й не йшов. Це швидше ми повертаємося до нього—як до себе."

Концерт розпочався Шевченко-

вим Заповітом, муз. Гладкого, обр. К. Стеценка. Співав жіночий хор, хору Дніпра. Присутні встали та долучилися до співу. Після короткого вступного слова Орісі Бойчук, голови Конгресу (едмонтонського відділу), жіночий хор, диригент: Ірина Шмігельська, при фортеп'яні: Ірина Тарнавська, відспівав «ШЕВЧЕНКОВІ» (На Роковини Шевченка) (сл. Л. Українки, муз. Б. Фільц) та «ДОЛЕ, МОЯ, ДОЛЕ» (з поеми "Хустина") (сл. Т. Шевченка, муз. А. Кос-Анатольського), солістки: Наталя Онищук, Ірина Тарнавська.

Відтак гурт юних СУМ-івців, Спілка Української Молоді (Едмонтон), продеклямували вірші в честь Шевченка, як слідує: «ТОБІ ТАРАСЕ» (сл. М. Дяченка), Олеся і Роман Крупа; «КОБЗАР» (автор невідомий), Анжела, Тарас і Олег Бацик; «ШЕВЧЕНКО» (сл. М. Рильського), Стефан Подільський і Андрій Гринів.

Тут треба згадати що обов'язки ведучої вміло виконувала Зоряна Лазурко, читаючи приготовлений гекст та впроваджуючи виконавців. Текст ведучої приготувала Галина Котович.

У багатьох поемах Шевченко описує красу України. Отож, слідує точка це вірш «СЕЛО» (сл. Т. Шевченка), деклямує: Юля Федів (учениця школи св. Матєя).

Шевченко чув народні пісні від дитинства, любив та співав їх, часто розважаючи других. Був в нього не поганий голос. Поважав тих хто писав українською мовою. Слідує точка, це дві пісні: «ГОРЕ ДОЛОМ ХОДЖУ» (народна лемківська пісня), та «СОНЦЕ ГРІЄ, ВІТЕР ВІЄ» (з поеми "На вічну пам'ять Котляревському") (сл. Т. Шевченка) виконав дівочий ансамбль Рута (при Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб): Софія Семенко, Таня і Хри-

стина Стрілець, Марічка Овчаренко, Катруся Пузанах., музичний керівник: Дмитро Руснак, художний керівник: Алла Семенко.

Для України Тарас Шевченко завжди був більше ніж поетом. Він став символом нації та уособленням її прагнення до свободи. Він не вибирав легкого шляху як це робило багато інших, а тримався своїх засад. Тому чужа влада його жорстоко переслідували ще за життя. А опісля, бачучи що його слова та ідеї (весь цей спадок що Шевченко нам залишив), на стільки загрожують царській імперії, а відтак советській, вони продовжували знущатися над українцями всякими заборонами, арештами та знущаннями. Проте заборонити поета цілковито не виходило. Значіння Шевченка для українців завжди було надто велике-портретів його було скрізь, навіть в найменших селянських хатинах. Тоді комуністичний режим взявся до вельми підлих способів щоби використати Шевченка для своїх потреб. З одного боку дозволяли ставити поетові пам'ятники, а з другого боку викривляли твори його, викидаючи з них усе найважливіше—його любов до України, його ненависть до Москви, його глибоку релігійність.

Слідує точка на програмі «НЕБЕЗПЕЧНИЙ "КОБЗАР"» написане Г. Котович (джерела: Б. Кравців, Є. Сверстюк), читають: Наталя Гриців і Лілія Суха (Курси Українознавства ім. Івана Франка). Ця стаття описує про видаванн я творів Шевченка у советському союзі та до якої міри спотворювали вірші, робили гострі цензури або просто не дозволяли видавати їх. Послаблення та знівечення національного змісту «Кобзаря» були найголовніші цілі советської влади.

Тріо Земля: Наталя Онищук, Ірина Тарнавська та Ксеня Мариняк, виступило з трьома піснями: «ШЕВЧЕНКО», (сл. М. Рильського, муз. А.

Кос-Анатольського; «САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ» (сл. Т. Шевченка, муз. Я. Степового); «СОНЦЕ ЗАХОДИТЬ, ГОРИ ЧОРНЮТЬ» (сл. Т. Шевченка, муз. К. Стеценка).

Опісля деклямація «ПОРТРЕТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА» (сл. Л. Храпливої-Щур), деклямує: Соломія Миц (Спілка Української Молоді, Едмонтон). Відтак на звуковому тлі симфонії С. Людкевича «Кавказ» пройшло зорове представлення: «ПАМ'ЯТНИКИ ШЕВЧЕНКА» першим образом котрого був вітраж Алли Горської що його знищила влада 1964 року. Далі були висвітлені деякі пам'ятники Шевченкові по цілому світі, включно в Сибірі й Казахстані.

У заключній концертній точці виступив хор Верховина при Спілці Української Молоді (СУМ) Едмонтон, диригент: Орест Солтикевич. Хор виконав три пісні: «ДУМИ МОЇ» (сл. Т. Шевченка, муз. І. Біликовського); «ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛЕНЬКА» (сл. Т. Шевченка, муз. С. Людкевича); «УЧІТЕСЯ, БРАТИ МОЇ» (сл. Т. Шевченка, муз. М. Маліборського).

На кінець: «ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО». Люба Бойко-Белл (голова Українського Музичного Товариства Альберти) подякувала усім що брали участь або іншим чином спричинились до успішного переведення цього річного вшанування нашого Велетня та Пророка, Тараса Григоровича Шевченка.

Наше завдання на майбутнє надалі залишається—шанувати Тараса Шевченка і берегти його ідеї. Згадуючи Шевченка, пам'ятаймо про його мрію вільної країни де вільні люди на своїй землі житимуть щасливо. Не сміємо цього на одну мить забувати в ці надалі небезпечні часи, коли сини та дочки України вже п'ятий рік віддають своє життя за ті ж самі ідеї.

—Оріся Олійник,
член УМТА